

OBSAH

Předmluva	7
Plzeň předmnichovská — opora reformismu a buržoazně demokratického zřízení	9

Objektivní a subjektivní podmínky převahy reformismu v dělnickém hnutí Plzeňska za první republiky. Základní rysy ideologie, politiky a taktiky sociální demokracie. Problémy vývoje západočeské organizace KSČ. Konfrontace komunistického a sociálně demokratického pojetí obrany demokracie a republiky před fašismem. Ztroskotání koaliční politiky reformistických stran.

Od Mnichova k březnu 1939	18
---------------------------	----

Zábor pohraničí Plzeňska. Iniciativa představitelů města při vytyčování nové západočeské státní hranice. Útěk německých antifašistů a hraničářů z pohraničí. Politické přesuny na plzeňské radnici. Rozpad „socialistického“ bloku. Reakční politická linie Západočeského večerníku. Ustavení a činnost prvního ilegálního krajského výboru KSČ (O. Synek). Úloha ilegálního listu KSČ *Dělník*; zatčení jeho vydavatelů.

V boji proti fašistickým okupantům	32
------------------------------------	----

1. <i>Život pod hákovým křížem</i>	32
------------------------------------	----

Bezprostřední důsledky vpádu okupantů. Zřízení tzv. oberlandratu v Plzni. Nacistický starosta na radnici. Plzeň statutárním městem. Připojení dalších obcí k Plzni. Okupanti uchvacují vedoucí pozice v politickém a hospodářském životě města a kraje. Stupňování národního a sociálního útisku. Rychlý pokles životní úrovně pracujících.

2. *Od živelného odporu k uvědomělé organizaci protifašistického odboje*

37

První projevy živelného protinacistického odporu. Ilegální letáky a tisk. Všenárodní protifašistická shromáždění. Tichá demonstrace 28. října 1939. Důsledky Smudkovy aféry. Hromadné zatýkání rukojmích. Úloha Národního souručenství.

3. *Protifašistický odboj v Plzni v letech 1939—1941*

45

Základní rysy odbojové koncepce KSČ. Vznik druhého ilegálního krajského výboru KSČ (K. Aksamit). Výstavba západočeské stranické odbojové organizace. Ustavení ilegální organizace KSČ ve Škodovce. Odboj komunistů v plzeňských závodech. Činnost technického aparátu KSČ. Nástup nových krajských tajemníků KSČ a změny v orgánech odboje. První velký úder gestapa proti komunistickému odboji. Spolupracovníci zpravodajské organizace R. Seluckého. Dočasný rozchod komunistických a benešovských sil hnutí odporu.

Úloha a politická linie tzv. nekomunistických odbojových skupin. Národní hnutí pracující mládeže. V boj. Pobočky Petičního výboru Věrní zůstaneme. Sokolský odboj. Západočeská odbočka Obrany národa. Skupiny Obrany národa ve Škodovce. Odbojová skupina Západočeského aeroklubu. Zpravodajství tiskových referentů. Rozbití hlavních organizací nekomunistického odboje na Plzeňsku gestapem.

4. *Antifašistický odboj v Plzni v letech 1941—1944*

74

Ohlas vstupu Sovětského svazu do války. Politická a odbojová linie KSČ v konfrontaci s koncepcí představitelů buržoazní reprezentace londýnského odboje. Protisovětská propaganda nacistů. Stupňování perzekuce. Protižidovské pogromy. Temno heydrichiády. Sabotáže na závodech.

Ustavení třetího krajského vedení KSČ (E. Sirotek) a Národně revolučního výboru v Plzni. Vybudování nové krajské ilegální organizace KSČ. Změny v konspirativních metodách. První úspěchy politiky Ná-

rodní fronty. Zásah gestapa proti krajskému vedení KSČ a NRV. Úsilí J. Košťálka a A. Burdy o obnovu hnutí. Organizace KSČ v okrese Plzeň-venkov. Druhý velký úder gestapa proti krajské organizaci KSČ. Nekomunistické odbojové skupiny v druhé etapě národně osvobozenického boje. Plzeňský ÚVOD. Prstýnkáři. Odbočka Národní rady české; spolupracovníci Přípravného revolučního národního výboru. Sokolská organizace Jindra. Vojenská skupina J. Weidmanna. Odboj plzeňských poštáků; Druhá lehká tajná divize. ETA — odbočka KOSu. Diverzní a teroristický oddíl Jestřáb. Zpravodajská skupina St. France. Plzeňští spolupracovníci paraskupiny Antropoid. První nálet na Škodovku. Gestapo ničí druhý sled organizací nekomunistického odboje.

5. Na cestě k revoluci a k povstání

112

Český a plzeňský odboj v době Slovenského národního povstání. Zrod nových sil odporu. Organizace bojové skupiny — zárodek prozatímního krajského vedení KSČ. Druhá lehká divize v nových podmínkách. Aktivizování odboje v jednotlivých okresech kraje. Parašutistický oddíl Smrt fašismu. Odbočky Hnutí za svobodu. Pošumavská Gama—Niva. Pustošivé nálety severoamerického letectva na Plzeň a Škodovku v dubnu 1945. Pochody a transporty smrti.

Ustavení Revolučního národního výboru v Plzni. Komunisté a RNV. Příprava ozbrojeného povstání. Živelný výbuch povstání 5. května 1945. RNV nastupuje do jeho čela. Obsazení radnice, plzeňského vysílače, Škodovky, dráhy, sekretariátu NSDAP, pošty. Pomoc pražskému povstání. Ustavování národních výborů na Plzeňsku. Vojenské problémy povstání. Představitelé RNV vyjednávají s velitelem německé posádky. Spojení s předsunutými oddíly americké armády. Poslední kontakty mezi RNV a velitelstvím německé posádky. Postup americké armády do Plzně. Kapitulace posádky „wehrmachtu“. Příchod Sovětské armády na Plzeňsko. Dovězení osvobozování Československa Sovětskou armádou. Oběti protifašistického odboje a revoluce. Internacionální charakter boje proti fašismu a válce.

159

Dějinné proměny ve vědomí pracujících a přesuny v poměru politických sil na Plzeňsku v době vyvrcholení národně osvobozenického boje. Konec nadvlády reformismu v dělnickém hnutí; KSČ i na Plzeňsku vedoucí politickou silou.

Rejstřík osob

143

Seznam použité literatury

153